T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/627
KARAR NO : 2023/356
KARAR TR : 15/05/2023

ÖZET: Davacı şirketin, temizlik hizmeti ihalesine katılmak için yaptığı başvurunun, belirlenen ve duyurulan idari şartnameye uygun şekilde, *"vergi borcu yoktur"* yazısını süresi içinde ibraz etmediği gerekçesiyle reddedilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın ADLİYARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ..... Enerji Makine Elektrik Malzemeleri İnşaat Temizlik Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Vekili : Av. R.C.Ö
Davalılar : 1-Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği veYarışları İktisadi İşletmesi
Vekili : Av. A. B
: 2-Tarım ve Orman Bakanlığı
Vekili : Hukuk Müşaviri S. A

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı şirket tarafından, Ankara Hipodrom Müdürlüğü Temizlik Hizmeti ihalesi için 25/02/2022 tarihinde verilmiş olan ihale dosyasında idari şartnamenin 6/b-d bendi uyarınca *"vergi borcu yoktur"* evrakının eksik olması sebebiyle davalı dernek tarafından 03/03/2022 tarihinde gönderilen mail ile bu eksikliğin 07/03/2022 tarihi saat 15:00'e kadar tamamlanması gerektiğinin bildirildiği, davacı tarafından eksik evrakın tamamlandığı, dolayısıyla ihale süreçlerine dahil edilmeleri gerekirken, Türkiye Jokey Kulübünce*"...Talebinizin değerlendirilmesi neticesinde Tebligat Kanunu'nun ilgili hükmü Elektronik tebligat adresine yapılmış tebliğler için düzenlenmiş olup, Kulübümüzce gönderilmiş mail bildirimi Uluslararası Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) adresine gönderilmemiştir. Nitekim bildirim yapılan 03/03/2022 tarihinde gönderilen e-maile tarafınızca aynı gün dönüş yapıldığı da sabit olup, süresi içerisinde idari şartnameye uygun "Vergi Borcu Yoktur" yazısının Kulübümüze sunulmadığı anlaşılmakla talebinizin kabulü mümkün görünmemektedir."* şeklinde 17/03/2022 tarih ve 346 sayılı işlem tesis edildiği ileri sürülerek, davacı vekilince bu işlemin iptali istemiyle Türkiye Jokey Kulübü Derneğine karşı idari yargı yerinde dava açıldığı anlaşılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İstanbul 2. İdareMahkemesi 29/04/2022 tarih ve E.2022/850 sayılı kararı ile, davanın, doğru hasım olan Türkiye Jokey Kulübü ve Tarım ve Orman Bakanlığı husumetiyle incelenmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin (c) fıkrası gereğince gerçek hasım olarak tespit edilen Türkiye Jokey Kulübü ve Tarım ve Orman Bakanlığına bu kararla birlikte tebliğ edilmek suretiyle dava dosyasının tekemmül ettirilmesine karar vermiştir.

3. Davalı Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Islahı İktisadi İşletmesi vekili cevap dilekçesinde davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

4. **İstanbul 2. İdare Mahkemesi 22/06/2022 tarih ve E.2022/850 sayılı kararı**ile, Tarım ve Orman Bakanlığının tekelinde bulunan at yarışları düzenleme yetkisi ve hakkının 6132 sayılı Kanun hükümleri kapsamında davalı Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Islahı İktisadi İşletmesine devredildiğini, anılan idarenin yürüttüğü hizmetin ve bu kapsamda yapılan ihalelerin niteliği itibariyle kamu gücüne dayalı olarak tesis edildiği dikkate alındığında, söz konusu ihaleye yönelik hukuki denetimin de idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığını belirterek, davalı Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Islahı İktisadi İşletmesinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

5. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

6. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 47/1, 56/1 maddeleri ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu, 4721 ve 5253 sayılı Kanunlar'dan söz ederek *"...Somut olayda, davalı konumunda bulunan TJK Derneği At Yetiştiriciliği ve Islah İktisadi İşletmesi ise, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde özel hukuk tüzel kişisi olan TJK Derneği tarafından kurulmuş ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren ticari bir işletme niteliğinde bulunduğundan, davaya konu ihaleyle ilgili olarak alınan kararların kamu gücü kullanılmak suretiyle verildiğinin kabulü de mümkün görülmemektedir. Buna göre, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde bulunan TJK Derneği At Yetiştiriciliği ve Islahı İktisadi İşletmesinin kamu kuruluşu niteliği taşımayan özel hukuk tüzel kişisi niteliğinde olması karşısında, bu işletme bakımından idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan, uyuşmazlığın adı geçen işletme bakımından özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir. Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine"* karar vermiştir.

7. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

8. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda düşünce vermiştir. Görüşünilgili kısmı şöyledir:

> *"...Türkiye Jokey Kulübü Derneği Tüzüğü'nün "Derneğin Kuruluş Tarihi ve Kurucuları" başlıklı 2. maddesinde, Türkiye Jokey Kulübünün, 07 Ocak 1953 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile kamu yararına hizmet veren dernek olarak kabul edildiği, 10 Temmuz 1953 tarihli 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun'un 5. maddesine dayanılarak Türkiye Jokey Kulübü ile Tarım Vekaleti arasında yapılan sözleşme ve daha sonra 3 Ekim 1953 tarihinden beri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile yaptığı sözleşmelerle at yarışlarını düzenleme yetkisine sahip kamu yararına çalışan bir dernek olduğu; "Derneğin Amacını Gerçekleştirmek İçin Sürdüreceği Çalışma Konuları ve Biçimleri ile Faaliyet Alanı " başlıklı 5. maddesinin (c) bendinde, "Kanunların ve kamunun olanak tanıması halinde ulusal ve uluslararası at yarışları ve müşterek bahisler düzenlemek, kanunlara uygun olarak müşterek bahisleri kabul etmek hak ve yetkisini kullanmak, bunun için tüm işlemleri yapmaya yetkili olmak, yurt içinde ve dışında bayilikler vermek, çalışmalarını izlemek ve denetlemek, Türkiye sınırları içinde at yarışları düzenlemek, tüm teşkilatı ile hipodromlarda teknik, idari, inzibati ve diğer her türlü önlemleri almak, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen yarışlar üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etmek, müşterek bahis kurallarını yerine getirmek, buna dair sözleşmeleri imzalamak ve gerektiğinde yönetmelik düzenlemek ve ilkelerini belirlemek ve hazırlamak, imzalamak, uygulamak, koşullarını belirlemek, bütçesini hazırlamak, personel alım koşullarını belirlemek, çalıştırmak, teçhiz ve tesis etmek, Bakanlıklarla protokoller ve düzenlenen sözleşmelerle müşterek hareket etmek ve gerektiğinde kararlar almak," derneğin amaç ve faaliyetleri kapsamında sayılmıştır.*
>
> *Yukarıda yer alan mevzuatın değerlendirilmesinden; Türkiye Jokey Kulübü Derneği'nin, dernek statüsünde bir özel hukuk tüzel kişisi olduğu, at yarışları düzenleme, düzenlenen at yarışları üzerinde müşterek bahis kabul etme ve hipodromlarda teknik ve idari işleri yürütme yetkisine sahip olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Dosyanın incelenmesinden; davacı şirketin, Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Yarışları İktisadi İşletmesi'nin Ankara Hipodrom Müdürlüğü Temizlik Hizmeti İhalesine katılmak için yaptığı başvurunun, Dernek tarafından belirlenen ve duyurulan idari şartnameye uygun şekilde "vergi borcu yoktur" yazısını süresi içinde ibraz etmediği gerekçesiyle reddedildiği, bu konudaki 17/03/2022 tarih ve 346 sayılı işlemin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda; Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Yarışları İktisadi İşletmesi'nin, sözleşme ile devraldığı faaliyetleri kapsamındaki Ankara Hipodrom Müdürlüğü Temizlik Hizmeti İhalesine katılma istemiyle davacı şirket tarafından yapılan başvurunun, ihale; idari şartnamesi hükümleri uyarınca reddine ilişkin 17/03/2022 tarihli ve 346 sayılı işlem, kamu ihale mevzuatı kapsamında, kamu gücüne dayalı olarak tesis edilmiş idari bir işlem niteliği taşımadığından, işbu davanın görüm ve çözümü adli yargı yerine ait bulunmaktadır.*
>
> *Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği düşünülmektedir."*

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

9. 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun'un 1. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik: 22/3/2006 - 5476/1 md.)*
>
> *Türkiye sınırları içerisinde at yarışları düzenlemeye, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen yarışlar üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etmeye Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir.*
>
> *(Ek:23/3/2023-7442/6 md.) Takvim yılında yapılacak mahalli olmayan yarışlarda koşacak atların nitelik ve şartlarını belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilidir."*

10. Aynı Kanun'un 4. maddesi şöyledir:

"(Değişik:23/3/2023-7442/7 md.)

Mülkiyetindeki veya ortaklığındaki atları yarışlarda koşturan at sahipleri ile bunların vekilleri, antrenör, antrenör yardımcısı, at sahibi antrenör ve atın jokey, jokey yamağı, centilmen binici, seyisbaşı, seyis ile sair hizmetliler gibi ilgilileri ve koşularda ve yarışlarda görevlendirilenlerden yarış usul ve nizamlarına ve yarış dürüstlüğüne aykırı hareket eden, yarışların ve yarış yerlerinin ve yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlar hakkında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

a) İhtar cezası.

b) Para cezası.

1. Yarış usul ve nizamlarına aykırı hareket eden, yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlara binsekizyüzaltmışbir lira.

2. Kayıt ve tartı ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmeyenlere üçbinyediyüzyirmiiki lira.

3. Yarış dürüstlüğüne aykırı olarak hileli davranışlarda bulunanlara yedibindörtyüzaltmışbir lira.

c) Geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama.

1. Yarışlarla ilgili her türlü yerlerden geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama.

2. İdman yeri dışında yarışlarla ilgili her türlü yerlerden geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama.

d) Tribün ve eklentileri dışında, yarışlarla ilgili yer ve tesislere girmekten geçici veya süresiz yasaklama.

e) Atın koşulara katılmasının geçici olarak yasaklanması.

Yukarıda yazılı para cezaları, eylemin tekrarı halinde iki kat artırılarak uygulanır.

Birinci fıkrada sayılan unvanlar ile at sahibi belgesine sahip olanların, sahip oldukları sıfatlardan herhangi birisi nedeniyle almış oldukları cezalar diğer sıfatlar için de geçerli sayılır.

Yarış usul ve nizamlarına aykırı hareket ederek, yarış sonuçları üzerinde etki yaratmak amacıyla, yarışların olağan cereyanı dışında, tehdit, baskı, korkutma gibi davranışlarda bulunan at sahiplerinin sahibi oldukları bütün atları, ceza müddetince sahip değişikliği olsa dahi birinci fıkranın (e) bendi hükümlerince bir yıl süre ile koşulara katılmaktan yasaklanır.

Yasaklı madde ve uygulamalar ile bunlara ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir ve ilan edilir.

Beşinci fıkra uyarınca belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar nedeni ile yarış usul ve nizamları ile yarış dürüstlüğünün bozulduğu hallerde aşağıdaki disiplin cezaları verilir:

A) At ilgililerine verilecek cezalar

Yarış veya start denemesi günlerinde alınan numunelerde, atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığının tespiti halinde, atın antrenörü ile birlikte atın seyisbaşı veya seyisi de sorumludur. Ata, antrenör tayin edilmediği zamanlarda ise atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakmayı önleme görevi ve sorumluluğu atın sahibine aittir.

At sahibinin sorumluluğu altındaki atında, yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde, atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma eylemine katıldığı tespit edilen kişiler ile bu eyleme katıldığı tespit edilemese bile atın sahibine; yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için onbeşbin Türk Lirası para cezası verilir.

Atında yasaklı madde veya uygulama tespit edilen at sahibi aynı zamanda antrenörlük, seyisbaşı veya seyislik belgesini haiz ise ayrıca ilk defasında; yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay süreyle birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ve aynı süreyle birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası verilir.

Antrenörün sorumluluğu altındaki atında, yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde, antrenörün atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma fiiline katıldığı tespit edilememiş olsa bile atın antrenörüne ilk defasında;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 9 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 6 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 4 ay süreyle birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ile aynı süreyle birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası ve ayrıca;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için onbeşbin Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için dörtbinbeşyüz Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için ikibinbeşyüzelli Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için ikibinikiyüzelli Türk Lirası, para cezası verilir.

Yarış veya start denemesi günü attan alınan numunede yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde atın antrenörüyle birlikte seyisbaşı veya seyisine de atın antrenörüne verilen cezanın süresi kadar tekerrür hükümlerini de göz önünde bulundurarak birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ile birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası ve atın antrenörüne verilen para cezasının miktarının yarısı oranında para cezası verilir.

Fiilin tekrarı halinde, failin taşıdığı nam ve hizmet sıfatı ile bir önceki cezanın kategorisine bakılmaksızın; para ve yasaklama cezaları ilk tekrarında; fiilin karşılığı cezanın iki katı, ikinci tekrarında üç katı, üçüncü ve üzeri tekrarlarında ise dört katına çıkarılarak uygulanır.

Attan alınan numune ve/veya muayene sonucunda birden fazla sayıda yasaklı madde ve/veya uygulama tespit edilmesi halinde; faillere, hangi madde veya uygulamanın cezası yüksek ise onun karşılığı ceza uygulanır.

B) Yarışlarda görevli kişilere verilecek cezalar

Yarışlarda görevlendirilen kişilerden, yasaklı madde veya uygulama fiiline katıldıkları tespit edilenler hakkında birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen süresiz yasaklama cezası ve birinci fıkranın (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde belirlenen para cezası uygulanır, bu kişilerin görevlerine derhal son verilir. Bu kişiler, yarış işlerinde bir daha görevlendirilemezler.

C) Ata uygulanacak yaptırımlar

Atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma eylemine, at ilgililerinin katıldıkları tespit edilememiş olsa bile, yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı tespit edilen at ilk defasında;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 9 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 6 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 4 ay,

süreyle koşulara katılmaktan yasaklanır.

Aynı atın tekrar yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakılması halinde ata verilen yasaklama yaptırımları ilk tekrarında, fiilin karşılığı yaptırımın iki katı, ikinci tekrarında üç katı, üçüncü ve üzeri tekrarlarda dört katına çıkartılarak uygulanır. Atın yarışlardan yasaklanması mutlaka atın koşma dönemlerini kapsamak zorundadır.

Atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz kaldığı tarihteki sahibi ile atta yasaklı madde veya uygulamanın tespit edildiği tarihteki sahibinin farklı olması ata uygulanacak yasaklama ile önceki sahibine verilecek olan yasaklama cezasını etkilemez.

Attan alınan numunede birden fazla sayıda yasaklı madde veya uygulama tespit edilmesi halinde yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı tespit edilen ata hangi madde veya uygulamanın yaptırımı yüksek ise onun karşılığı yaptırım uygulanır.

Yarış ve start denemesi günleri dışında attan alınan numunede tespit edilen yasaklı madde veya uygulamanın, veteriner hekim kontrolünde, atın tedavisi amacıyla uygulandığının ispatı halinde, kullanılan yasaklı madde veya uygulama yasak kapsamında değerlendirilmez. Ancak idmanda olan attan yarış ve start denemesi günü dışında alınan numunede tespit edilen yasaklı madde veya uygulamanın veteriner hekim reçetesine istinaden atın tedavisi amacıyla yapıldığı ispat edilemezse atın antrenörüne ikibinbeşyüz Türk Lirası para cezası verilir. Eğer tespit edilen yasaklı madde veya uygulama atın tedavisinde yeri olmayan ve Bakanlıkça belirlenen madde veya uygulamalardan ise para cezası yedibinbeşyüz Türk Lirası olarak uygulanır.

Alınan numunesinde atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığının tespiti halinde, şahit numunesinin, ülke sınırları içerisinde belirlenmiş yetkili bir başka resmî veya özel laboratuvarda karma mütehassıs heyeti gözetiminde veya at ilgililerinin talep etmesi ve masraflarını karşılaması suretiyle, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenip ilan edilen yurt dışındaki referans laboratuvarlardan birinde test edilmesini at ilgilileri itirazen isteyebilirler. İkinci analiz sonucu düzenlenen rapor kesindir.

Bu maddede öngörülen ihtar cezası ile üç aylık süreye kadar koşulara katılmaktan ve yarışlarla ilgili yerlerde sanat icrasından geçici yasaklama cezaları, Yarış Komiserler Kurulu tarafından ilgililerin savunmaları alınmak kaydıyla verilir. Yarış Komiserler Kurulu tarafından alınan savunmalar ile diğer bilgi ve belgeler dikkate alınarak, üç aylık süreyi aşan geçici yasaklama cezaları ile süresiz yasaklama cezaları Yüksek Komiserler Kurulunca verilir. Bu maddede belirtilen para cezaları ise her iki Kurul tarafından da verilebilir.

Eylemin ağırlık derecesine göre, yukarıda yazılı disiplin cezalarından biri veya birkaçı birlikte verilebilir.

Yarış Komiserler Kurulunca verilecek cezalara karşı öğrenme tarihinden itibaren onbeş gün zarfında Yüksek Komiserler Kuruluna itiraz edilebilir. Yüksek Komiserler Kurulunca ilk derece olarak veya itirazen verilen cezalar kesindir."

11. Aynı Kanun'un 5. maddesi şöyledir:

"Tarım Vekaletinin birinci maddede yazılı hak ve selahiyetleri at yetiştirme ve ıslahını teşvik gayesi ile kurulmuş ve amme menfaatine çalıştığı usulen onanmış derneklerden uygun görülecek bir veya bir kaçına

muayyen şartlarla ve 30 seneyi geçmemek üzere Cumhurbaşkanı kararı ile devredilebilir. (Ek cümle: 11/6/2010-5996/46 md.) Tarım ve Köyişleri Bakanlığına tahsis edilmiş bulunan araziler, at yarışı düzenleme yetkisi devredilen kurum, kuruluş veya özel hukuk tüzel kişisine bedelsiz olarak kullandırılabilir.

Devredilen hak ve salahiyetler derneğin kanun, yönetmelik veya anlaşma hükümlerine riayet etmemesi halinde müddet dolmadan önce geri alınabileceği gibi müddetini dolduran derneğe aynı hak ve salahiyetlerin yine bu madde hükümleri dairesinde yeniden verilmesi caizdir.

Tarım Vekaleti bu derneğin bilümum muamelat, kayıt ve hesabatını her zaman teftiş ve murakabe etmeye, direktifler vermeye salahiyetlidir. Derneğin statüsünde yazılı murakıplardan ayrı olarak Vekalet kendi memurlarından uygun gördüklerini murakıplıkla vazifelendirebilir."

12. Türkiye Jokey Kulübü Derneği Tüzüğünün *"Derneğin Kuruluş Tarihi ve Kurucuları"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"23 Ekim 1950 tarihinde "Jokey Kulübü Derneği" adıyla aşağıda ad ve soyadları yazılı Türkiye Cumhuriyeti tabiyetindeki şahıslar tarafından kurulmuştur.

1)Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu (Eski Devlet Bakanı, Eski Milletvekili) (T.C.) Çankaya/Ankara

2) Saim Önhon (Eski Kocaeli Milletvekili) (T.C.) Çankaya/Ankara 3) Halim Sait (Çiftçi)(T.C.) Sait Halim Paşa Yalısı Yeniköy/İstanbul 4) Nejat Evliyazade (Çiftçi) (T.C.) İstasyon Cad. Buca/İzmir

5) Sait Akson (Hukukçu) (T.C.) Kavaklıdere Sok. No.245 Ankara

07 Ocak 1953 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile kamu yararına hizmet veren dernek olarak kabul edilmiştir. Bakanlar Kurulu kararı ile adında "Türkiye" kelimesinin kullanılmasına izin verilerek "Türkiye Jokey Kulübü Derneği" adını almıştır.

10 Temmuz 1953 tarihinde kabul edilen 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 5. Maddesine dayanılarak Türkiye Jokey Kulübü ile Tarım Vekaleti arasında yapılan sözleşme ve daha sonra 3 Ekim 1953 tarihinden beri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile yaptığı sözleşmelerle at yarışlarını düzenleme yetkisine sahip kamu yararına çalışan bir dernektir."

13. Tüzüğün *"Derneğin Amacını Gerçekleştirmek İçin Sürdüreceği Çalışma Konuları ve Biçimleri İle Faaliyet Alanı"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Dernek amacını gerçekleştirmek için şu çalışmalarda bulunur;

a) Atçılığın gelişmesi ve özellikle yarış atı yetiştirilmesinin ve ıslahının özendirilmesi için her türlü girişimlerde bulunmak ve etkin çalışmalar yapmak, yarışçılığın ve yarış atı yetiştiriciliğinin geliştirilip ilerlemesini sağlayacak önlemler almak, amaç ve konuları ile ilgili olarak araştırma geliştirme çalışmaları (ARGE) yapmak, yaptırmak ve bu amaçla her türlü girişim ve çalışmalarda bulunmak,

b) At yarışçılığı ve at yetiştiriciliği, yarış atı yetiştiriciliği ve ıslahı ile ilgili olan kişi ve kuruluşlar arasında yakınlaşmayı ve birliği sağlamak, ilgili kişilerin yetiştirilmesi, eğitilmesi ve sosyal gereksinimlerinin karşılanması için girişimlerde bulunmak, araştırma ve geliştirme ve ıslah merkezleri kurmak ve açmak,

c) Kanunların ve kamunun olanak tanıması halinde ulusal ve uluslararası at yarışları ve müşterek bahisler düzenlemek, kanunlara uygun olarak müşterek bahisleri kabul etmek hak ve yetkisini kullanmak, bunun için tüm işlemleri yapmaya yetkili olmak, yurt içinde ve dışında bayilikler vermek, çalışmalarını izlemek ve denetlemek, Türkiye sınırları içinde at yarışları düzenlemek, tüm teşkilatı ile hipodromlarda teknik, idari, inzibati ve diğer her türlü önlemleri almak, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen yarışlar üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etmek, müşterek bahis kurallarını yerine getirmek, buna dair sözleşmeleri imzalamak ve gerektiğinde yönetmelik düzenlemek ve ilkelerini belirlemek ve hazırlamak, imzalamak, uygulamak, koşullarını belirlemek, bütçesini hazırlamak, personel alım koşullarını belirlemek, çalıştırmak, teçhiz ve tesis etmek, Bakanlıklarla protokoller ve düzenlenen sözleşmelerle müşterek hareket etmek ve gerektiğinde kararlar almak,

ç) Yurt içinden ve yurt dışından erkek ve dişi damızlıkların ithali ve satın alınmasını gerçekleştirmek ve yerine getirmek, komisyonlar kurmak, personel alım koşullarını belirlemek, çalıştırmak, teçhiz ve tesis etmek, Bakanlıklarla protokoller ve düzenlenen Sözleşmelerle müşterek hareket etmek ve gerektiğinde kararlar almak,

d) Haralar, hipodromlar, aşım istasyonları, idman merkezleri ve rehabilitasyon merkezleri, at ıslahı, sağlığı ve hastalıkları ile ilgili her türlü araştırmayı yapmak, tedavi, ıslah ve sağlık merkezleri ile bu kuruluşlara ilişkin tesisleri kurmak, ilgili mevzuatın izin verdiği ölçüde poliklinikler, seyyar ve sabit klinikler açmak, tedavi merkezleri oluşturmak, laboratuvarlar, ilaçlama, araştırma istasyonları kurmak, bu tür tesisleri işletmek, işlettirmek, üçüncü şahıslara veya kuruluşlara işletme hakkı vermek, yönetmek ve idare etmek, bu amaçlarla iktisadi işletmeler kurmak ve geliştirmek,

e) Uluslararası kural ve ilkelere uygun olarak uluslararası faaliyette bulunmak, yurt dışındaki dernek veya kuruluşlara üye olmak ve bu kuruluşlarla proje bazında ortak çalışmalar yapmak veya yardımlaşmak, yurt dışında amaç ve konusuyla ilgili toplantı, sempozyum, konferans, panel ve benzeri toplantılara katılmak, üyelerini temsil etmek, Türkiye'de ve yurt dışında at yarışları ve müşterek bahisler ve her türlü atlı spor müsabakaları düzenlemek, idare etmek, uluslararası alanda Türk atçılığını tanıtmak, her türlü çayır, mera ziraat ve sanayi tesisleri, damızlıklar ve örnek ahır ve ağıllar, danışmanlık merkezleri, pansiyon haralar açmak ve gerekli tesisleri kurmak, işletmek, işlettirmek,

f) Türkiye'de at yarışlarının ve yarış atı yetiştiriciliğinin ve ıslahının gelişmesini ve bu gelişmenin

uluslararası düzeyde olmasını sağlamak, üyeleri arasındaki sosyal ilişkilerin geliştirilmesi ve devam ettirilmesi için at yarışlarının düzenlenmesi veya benzeri spor müsabakaları, yemekli toplantılar, konser, balo, tiyatro, sergi, gezi, eğlenceli etkinlikler vb. düzenlemek veya üyelerinin bu tür ve benzeri etkinliklerden yararlanmalarını sağlamak,

g) Üyelerinin zamanlarını değerlendirebilmeleri için sosyal ve kültürel tesisler, iktisadi işletmeler kurmak ya da kuruluşlar oluşturmak veya mevcutlarına katılmak, bunları işletmek ve Üyelerinin yararlanmalarını sağlamak; spor kulüpleri kurarak üyelerinin, meslek mensuplarının, yakınlarının ve gençlerimizin at biniciliği, yarış atı biniciliği ve spor yapmalarına olanak sağlamak, at sahibi belgesi düzenlemek, vermek, kişisel dosyalarını oluşturmak ve arşivlemek, bunun için bürolar, komisyonlar ve fonlar kurmak, işletmek ve bunun için gerekli personeli temin ederek çalışmaları gerçekleştirmek,

ğ) Dernek faaliyetleri için gerektiğinde kredi yoluyla borçlanmak, ihtiyaç duyulan taşınır, taşınmaz mal satın almak, satmak, kiralamak, kiraya vermek ve taşınmazlar üzerinde her türlü ayni hak tesis etmek, yerleşim yeri ile amaç ve çalışma konuları için gerekli arsa, bina, kamp, kulüp, lokal sosyal tesis ve benzeri taşınmaz malları satın almak, satmak, kiralamak, kiralayabilmek, kiraya vermek, işletmek,

h) Amacın gerçekleştirilmesi için Vakıf veya Federasyon kurmak veya kurulu bir federasyona katılmak veya derneklerin izinle kurulabileceği tesisleri gerekli izinler alarak kurmak ve işletmek,

ı) Derneğin amacını gerçekleştirmek üzere, amaç ve konusuyla ilgili olarak yurt içi ve yurt dışında kurum ve kuruluşlardan ayni ve nakdi maddi yardım almak, destek olmak, ortak projeler oluşturmak, yurt içinden ve yurt dışından bağış kabul etmek,

i) Gerek görülmesi halinde, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler oluşturmak ve yürütmek,

j) Amaç ve hizmet konuları ile ilgili olarak kurs, seminer, konferans ve panel gibi eğitim çalışmaları düzenlemek ve bu tür etkinliklere üyelerinin katılımını sağlamak, Dernek üyelerinin Derneğin amaç ve konularıyla ilgili olan diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla yurt içi ve yurt dışı geziler, yarışmalar, at yarışları, atlı müsabakalar, etkinlikler, tanıtımlar, konferanslar, sempozyumlar, paneller, toplantılar, gösteriler, spor etkinlikleri, piyangolar ve eğlence amaçlı etkinlikler düzenlemek, katılmak, her nevi ve cins at binek takımları, nal, nal çivisi, bandaj, aşı, arpa, yulaf, ot ve ilaç gibi malzeme, araç ve gereçlerle benzerlerini imal etmek, ithal etmek, satmak, satın almak ve müzeler kurmak, sergiler, fuarlar düzenlemek, kitaplık araştırma ve/veya dokümantasyon merkezi ve arşivler oluşturmak, gazete, dergi, bülten, broşür, kitap yayınlamak, radyo ve televizyonlar için programlar hazırlamak, programlara katılmak, yayınlanmasını sağlamak, bu yayınlara katılmak, amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olan her türlü bilgi, belge, doküman ve yayınları temin etmek, üyeleri arasındaki iletişimi güçlendirmek, web sitesi kurmak ve internet ortamında yayın yapmak, yapılmakta olan yayınlara katılmak, yardımlaşma sandıkları kurmak,

k) Derneğin onur ve saygınlığıyla bağdaşmayan, at sahipliği ve at ve yarış atı yetiştiriciliği gelenek ve kurallarına uymayan, aykırı hareket eden ve eylemleriyle Tüzük hükümlerini ihlal eden üyeleri Yönetim Kurulu kararıyla yazılı olarak uyarmak, gerektiğinde Disiplin Kuruluna sevk etmek, üyesi olmayan kişi, kuruluş ve kurumların Dernek amacıyla belirlenmiş ilkelere aykırı söz, hareket veya benzeri eylemleri karşısında da gereken açıklamaları yaparak kamuoyunu bilgilendirmek ve uyarı görevini yerine getirmek, kanunlar ve uluslararası ilkelerle Üyelerine, at sahiplerine ve at yetiştiricilerine tanınan hak ve ilkelerinin korunması ve geliştirilmesi amacıyla gerekli tüm girişimlerde bulunmak,

l) Amaçlarını gerçekleştirmek üzere uluslararası faaliyette veya işbirliğinde bulunmak, yurt içinde veya yurt dışında gerekli görülen yerlerde temsilcilikler açmak, bayilikler vermek, platformlar oluşturmak, müşterek bahisler düzenlemek, yurt içinde veya yurt dışında kurulmuş veya kurulacak dernek, vakıf ve üst kuruluşlara üye olmak,

m) Kanunlarla yasaklanmayan alanlarda, diğer dernekler, vakıflar, sendikalar, meslek kuruluşları ve benzeri sivil toplum kuruluşlarıyla, diğer kurum ve kuruluşlarla ortak olan amaçlarını gerçekleştirmek için uygun gördüğü platformlara katılmak veya oluşturmak

n) Dernek amaçlarının gerçekleştirilmesi için taşınmaz mallar iktisap etmek, üçüncü şahıslar yerine lehine ipotek tesis etmek, kendi lehine yapılan ipotekleri kabul etmek, her türlü makine ve teçhizat almak, imal etmek, imal ettirmek, kiralamak veya kiraya vermek, kat mülkiyeti ve kat irtifakı tesis etmek ve her türlü hukuki tasarrufta bulunmak taşınır veya taşınmaz mal bağışı ile her türlü bağış ve yardımları kabul etmek.

Dernek; Tüzükte yazılı amaç ve konularını gerçekleştirmek üzere faaliyet gösterir. Türkiye'de yapılacak tüm genel ve yerel seçimlerde; bağımsız adaylar dahil olmak üzere belli bir siyasi partiyi ve/veya kişiyi desteklemek ve/veya işbirliği yapmak amacıyla siyasi nitelikte bir faaliyette bulunamaz. Bu amaçla diğer tüm kurum ve kuruluşlar, sendikalar, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile birlikte ortak hareket edemez."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 15/05/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede

belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, davalı Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Islah İktisadi İşletmesi yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adliyargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, davacı şirketin, Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Yarışları İktisadi İşletmesinin Ankara Hipodrom Müdürlüğü Temizlik Hizmeti İhalesine katılmak için yaptığı başvurunun, Dernek tarafından belirlenen ve duyurulan idari şartnameye uygun şekilde *"vergi borcu yoktur"* yazısını süresi içinde ibraz etmediği gerekçesiyle reddedilmesine ilişkin 17/03/2022 tarih ve 346 sayılı Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Yarışları İktisadi İşletmesinin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

17. Yukarıda yer alan mevzuatın değerlendirilmesinden; Türkiye Jokey Kulübü Derneğinin, dernek statüsünde bir özel hukuk tüzel kişisi olduğu, at yarışları düzenleme, düzenlenen at yarışları üzerinde müşterek bahis kabul etme ve hipodromlarda teknik ve idari işleri yürütme yetkisine sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Bu durumda; Türkiye Jokey Kulübü Derneği At Yetiştiriciliği ve Yarışları İktisadi İşletmesinin, sözleşme ile devraldığı faaliyetleri kapsamındaki Ankara Hipodrom Müdürlüğü Temizlik Hizmeti İhalesine katılma istemiyle davacı şirket tarafından yapılan başvurunun, ihale idari şartnamesi hükümleri uyarınca reddine ilişkin 17/03/2022 tarihli ve 346 sayılı işlem, kamu ihale mevzuatı kapsamında, kamu gücüne dayalı olarak tesis edilmiş idari bir işlem niteliği taşımadığından, işbu davanın görüm ve çözümü adli yargıdagörülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 22/06/2022 tarih ve E.2022/850 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 22/06/2022 tarih ve E.2022/850 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

15/05/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer TOPAL	Nilgün TAŞ	Doğan AĞIRMAN	Eyüp SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Mahmut BALLI	Bilal ÇALIŞKAN